

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Romana Horáčka, Ph.D., a soudců JUDr. Jiřího Macka a Mgr. Jiřího Čurdy ve věci

žalobce: **Sindicate Entertainment s. r. o.**, IČO 28641612
sídlem Jičínská 608, 742 58 Příbor
zastoupený advokátem Mgr. et Mgr. Petrem Mališem
sídlem Sokola Tůmy 743/16, 709 00 Ostrava

proti
žalovanému: **O. I.**, IČO 04652819
sídlem T. G. Masaryka 1104, 349 01 Tachov
zastoupený advokátem JUDr. Pavlem Zálíšem
sídlem Nádražní náměstí 299/8, 353 01 Mariánské Lázně

o žalobě na ochranu autorského práva ve smyslu § 40 zák. č. 121/2000 Sb., autorského zákona, **k odvolání žalovaného** proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 15. 11. 2018, č. j. 19 C 33/2017-126

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se zrušuje a věc se mu vrací k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně shora uvedeným rozsudkem rozhodl tak, že uplatňovaný nárok žalobce je co do základu opodstatněný (výrok I.) a uvedl, že rozhodnutí ohledně výše nároku a o nákladech řízení se ponechává konečnému rozsudku (výrok II.). Vyšel přitom ze žaloby, ve které žalobce tvrdil, že provozuje internetové stránky dostupné pod doménou „sindicate.cz“, zaregistrovanou v roce 2008, na nichž od 1. 8. 2010 provozuje portál zaměřený na hraní online her. Pro účely stanovení podmínek užívání portálu jeho koncovými uživateli vytvořil jednatel a jediný společník žalobce pan Robert Zínek, v rámci výkonu svých povinností statutárního orgánu společnosti žalobce, soubor dokumentů — obchodních podmínek, představujících obsah smluvního ujednání mezi žalobcem jako provozovatelem portálu a jeho uživateli, na které uživatelé přistupují a vyjadřují s nimi souhlas při registraci na portál (při vytvoření tzv. uživatelského účtu). Součástí tohoto souboru dokumentů jsou mj. Obchodní podmínky společnosti Sindicate Entertainment s. r. o., Podmínky použití společnosti Sindicate Entertainment s. r. o., Reklamační řád společnosti Sindicate Entertainment s. r. o. a Prohlášení o ochraně osobních údajů společnosti Sindicate Entertainment s. r. o. Dále je žalobce provozovatelem internetových stránek dostupných pod doménou „ekura.cz“, na němž provozuje herní portál s online fantasy hrou „EKURA“. Tato doména byla žalobcem zaregistrována v roce 2012 a hra „EKURA“ je pod ní žalobcem provozována od podzimu roku 2012. Stejně jako ve shora uvedeném případě pro účely stanovení podmínek užívání portálu jeho koncovými uživateli vytvořil jednatel a jediný společník žalobce pan Robert Zínek dokument představující obsah smluvního ujednání mezi žalobcem jako provozovatelem portálu a jeho uživateli „Pravidla hry EKURA“, který je dostupný na <http://www.ekura.cz/pravidla>, na které uživatelé přistupují a vyjadřují s nimi souhlas při vytvoření uživatelského účtu. Jednotlivé dokumenty dostupné na portálu „Sindicate.cz“ a „Pravidla hry EKURA“ jsou v žalobě označeny

jako „Podmínky Syndicate“. Žalovaný v roce 2014 registroval internetové stránky dostupné pod doménou „execration2.cz“, na nichž od roku 2015 provozoval herní portál pro hraní online fantasy hry. Pro účely úpravy vztahů mezi žalovaným a uživateli jeho portálu umístil žalovaný na stránky portálu „execration2.cz“ dokumenty: „Obchodní podmínky Execration2.cz“, „Podmínky použití Execration2.cz“, „Reklamační řád Execration2.cz“ a „Prohlášení o ochraně osobních údajů Execration2.cz“ a dokument „Pravidla hry Execration2.cz“, společně označované jako „Pravidla Execration“. Jak vyplývá z porovnání obsahu „Podmínek Execration“ s „Podmínkami Syndicate“, provedl žalovaný pouze nepodstatné úpravy těchto dokumentů, přičemž jednoznačně vycházel z textu „Podmínek Syndicate“, o čemž svědčí jak totožná struktura „Pravidel Execration“ a jejich rozložení na jednotlivé dokumenty, tak i samotný obsah jednotlivých článků, většina použitého názvosloví, totožné odkazy na čísla článků. Užívání portálu Execration 2 je, jak vyplývá z podmínek použití tohoto portálu, zpoplatněno, tedy představuje pro provozovatele portálu zisk. Je tedy zřejmé, že žalovaný nemusel k úpravě smluvních vztahů s uživateli svého portálu vynaložit žádnou invenci, když jednoduchým způsobem okopíroval „Podmínky Syndicate“ a bez toho aniž by učinil jakékoli jedinečné změny či vlastní invenci, tyto podmínky použil a započal s jejich zpřístupňováním veřejnosti ke komerčním účelům. Žalobce má za to, že „Podmínky Syndicate“ dostupné na internetových stránkách portálů syndicate.cz a ekura.cz představují autorské dílo ve smyslu § 2 odst. 1 zák. č. 121/2000 Sb., autorský zákon. Autor „Podmínek Syndicate“ pan Robert Zínek vytvořil tyto podmínky v rámci výkonu svých povinností statutárního orgánu společnosti žalobce pro účely výkonu podnikatelské činnosti společnosti v rámci jejího předmětu podnikání, tedy ve smyslu ust. § 58 odst. 10 autorského zákona se na tento vztah pana Roberta Zínka a žalobce vztahují z titulu vytvoření „Podmínek Syndicate“ uplatní režim zaměstnaneckého díla.

2. Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 14. 9. 2018, v němž uvedl, že s žalobou nesouhlasí a nárok žalobce považuje za nedůvodný. „Podmínky Syndicate“ nelze považovat za autorské dílo ve smyslu autorského zákona, a nelze tedy ani dovodit, že by žalovaný vykonával autorská práva k těmto podmínkám, když žalobce tato svá tvrzení dosud nijak neprokázal. Výši žalobcem nárokováného bezdůvodného obohacení považuje za nepřiměřenou a spekulativní. Navrhl zamítnutí žaloby.
3. Soud prvního stupně věc posoudil podle ust. § 2 zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon (dále jen „AZ“) a uvedl, že dospěl k závěru, že na soubor dokumentů - obchodních podmínek „Podmínek Syndicate“, které byly vytvořeny jednatelem a jediným společníkem žalobce panem Robertem Zínkem v rámci výkonu jeho povinností statutárního orgánu společnosti žalobce pro účely výkonu podnikatelské činnosti společnosti v rámci jejího předmětu podnikání, tedy ve smyslu § 58 odst. 10 AZ v režimu zaměstnaneckého díla, lze pohlížet jako na autorské jazykové dílo, osobní jedinečný výtvar, který se svým osobitým a individuálním jazykovým zněním a myšlenkovou koncepcí odlišuje od běžných obchodních podmínek a jako takovému je dána ochrana autorského práva. Pokud žalovaný namítal, že „Podmínky Syndicate“ nelze považovat za autorské dílo ve smyslu autorského zákona, pak ve světle jím předložených důkazů nemohl soud dospět k jinému závěru než k takovému, že autorskoprávní ochrana díla žalobce vyloučena není. Po zhodnocení výše uvedených důkazů tedy dospěl k závěru, že uplatňovaný nárok žalobce je co do základu opodstatněný. Vzhledem k tomu, že se žalovaný neztotožnil s výši žalobcem uplatněného nároku na vydání bezdůvodného obohacení a toto zjištění předpokládá další důkazní řízení, jsou dány podmínky pro to, aby soud rozhodl o základu nároku mezitímním rozsudkem předtím, než bude rozhodnuto o výši bezdůvodného obohacení v souvislosti s neoprávněným užitím autorského díla.
4. Rozsudek v celém jeho rozsahu napadl včasným odvoláním žalovaný. Uvedl, že spatřuje nesprávné právní posouzení věci soudem prvního stupně v jeho závěru, že předmětný soubor dokumentů je autorské jazykové dílo, osobní jedinečný výtvar, který se svým osobitým a individuálním jazykovým zněním a myšlenkovou koncepcí odlišuje od běžných obchodních podmínek a jako takovému je dána ochrana autorského práva. Žalovaný v řízení opakovaně zdůrazňoval, že dle ust. § 2 odst. 1 AZ lze za autorské dílo považovat dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je

jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora. Žalovaný v této souvislosti podotýká, že předmětný soubor smluvní dokumentace nenaplnuje tyto kumulativní podmínky. Opakovaně podotýká, že dokumentace jako obchodní podmínky nebo reklamační řád je toliko vyjádřením vůle o uspořádání vzájemných práv a povinností mezi poskytovatelem služby a jejím uživatelem, jedná se o kompilát interpretace právních norem, z jejichž znění musí pisatel zcela nevyhnutelně vycházet a vyjádření vůle pisatele o uspořádání vzájemných práv a povinností s druhou stranou formulářového typu, ani se nejedná o počítačový program. Obdobně jako v případě smluv sepsaných advokátem, stanov obchodní společnosti nebo podnikové kolektivní smlouvy a další smluvní a jiné právní dokumentace používané v běžném občanském životě, se tak nejedná o autorská díla, neboť nejde o díla, jež by naplňovala znaky literárního či vědeckého díla právě pro jejich běžné a celospolečenské užití.

5. Žalobce též neprokázal, že předmětný soubor smluvní dokumentace naplňuje znak jedinečnosti, kdy žalovaný předložil soudu I. stupně obdobné smluvní dokumenty jiných společností, z nichž některé vznikly dříve (např. obchodní podmínky společnosti IREL spol. s r.o.) a některé, které sice vznikly později, avšak nelze tvrdit, že by při jejich tvorbě bylo využito právě dokumentace žalobce (dokumentace domény Shiranhosting). Kvalitativně významná odlišnost předmětné smluvní dokumentace od obdobných dokumentů obdobných počítačových her nebyla v řízení před soudem prvního stupně jakkoli prokázána, soud v napadeném rozsudku neuvádí, jaké myšlenkové pochody jej k tomuto klíčovému závěru vedly a z jakých tvrzení a důkazů při této úvaze vycházel nebo které konkrétní myšlenkové závěry jsou, na rozdíl od jiných užitých v obdobných obchodních podmínkách, zcela jedinečné a v online prostoru ojedinělé. Soud též neprovedl žalovaným navržené důkazy zejména ke shodě textu žalobce s jinými známými texty, tedy k otázce jedinečnosti. Soud prvního stupně se rovněž v napadeném rozsudku nevypořádal s námitkami žalovaného ohledně skutkového stavu, kdy žalovaný zpochybnil tvrzení žalobce, že žalovaný, jakožto bývalý provozovatel internetových stránek pod doménou „execration2.cz“, fakticky převzal soubor smluvních dokumentů žalobce a použil jej s drobnými úpravami na svém portálu execration2.cz. Žalovaný v dané souvislosti zpochybnil vypovídající hodnotu žalobcem předložených záznamů zobrazení na obrazovce, tzv. „printscreenů“, na nichž má být vyobrazen obsah vybraných webových stránek v určitém čase, konkrétně zobrazení předmětného souboru smluvních dokumentů na doméně žalobce a obdobných smluvních dokumentů na doméně v minulosti vlastněné žalovaným. Dle žalovaného však pouze z této okolnosti nelze v žádném případě dovodit, na jaké skutečné internetové stránce se konkrétní text nachází, když i běžnému uživateli webového prohlížeče je známo, že do adresního řádku lze napsat jakýkoliv text. Na závěr uvedl, že má za to, že soud prvního stupně nepřihlédl ke skutečnostem tvrzeným žalovaným v řízení, pokud se jedná o pochybnosti o skutkové stránce věci a o námitky žalovaného o charakteru předmětné smluvní dokumentace coby běžné provozní smluvní dokumentace, jež z povahy věci není literárním ani vědeckým autorským dílem, jež by zároveň naplňovalo znak jedinečnosti. Soud prvního stupně dále neúplně zjistil skutkový stav, neboť nebyl proveden klíčový znalecký posudek navržený žalovaným, jež by jednoznačně umožnil posouzení otázky jedinečnosti předmětné smluvní dokumentace. V důsledku toho napadený rozsudek spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Žalovaný má též za to, že žalobce v řízení před soudem prvního stupně neprokázal, že by disponoval majetkovými autorskými právy ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů k předmětné smluvní dokumentaci, ani neprokázal, že by předmětná smluvní dokumentace byla autorským dílem, které podléhá ochraně dle zákona č. 121/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nakonec ani neprokázal, že žalovaný do těchto údajných majetkových práv žalobce neoprávněně zasáhl. Na základě výše uvedených skutečností žalovaný navrhl, aby rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena Krajskému soudu v Plzni k dalšímu řízení.
6. Žalobce se k odvolání vyjádřil a uvedl, že jedinečnost Podmínek Syndicate tvrdil už v žalobě, když s poukazem na specifické zaměření portálů žalobce Syndicate.cz a Ekura.cz, nebylo možné obsah podmínek převzít od provozovatele jiných portálů nebo internetových obchodů, nebo vytvořit

pouhý konglomerát zákonných ustanovení. Naopak, jednatel žalobce byl nucen zapojit významným způsobem svou invenci tak, aby vytvořil dokumenty věcně, srozumitelně i přehledně upravující veškeré aspekty používání portálů umožňujících hraní on-line her mezi množstvím hráčů najednou. Dokumenty žalobce nejsou pouhým otročským přepisem části právních předpisů. Naopak, jejich struktura i texty samotné splňují znaky jedinečnosti, které jsou podmínkou pro to, aby byly předmětem práva autorského jakožto autorské dílo. Důkazně toto tvrzení podpořil jednak výpovědí jednatele žalobce a samotného autora dokumentů Roberta Zinka, který popsal okolnosti vytvoření Podmínek Syndicate. Struktura Podmínek Syndicate, jejich pojmosloví a vzájemná provázanost, ve spojení s vysoce specifickým předmětem úpravy činí z těchto dokumentů natolik jedinečný soubor, že jednoznačně splňuje podmínku jedinečnosti v rozsahu, v jakém ji vyžaduje autorský zákon. Podle žalobce žádným způsobem žalovaný neprokázal, že by se v době, do níž žalobce prokazuje existenci Podmínek Syndicate v podobě, v jaké jsou uvedeny v žalobě, nebo kdykoli předtím, na internetu nacházel soubor dokumentace, který by mohl být považován za jakýkoli vzor, který mohl žalobce při tvorbě Podmínek Syndicate použít nebo který by dokonce mohl okopírovat. Důkaz podmínkami užívání stránek sideroworld.cz, který žalovaný navrhl, který jediný obsahuje dokumentaci zcela identickou v celém svém znění, se týká pouze dalšího případu porušení autorských práv žalobce. Ze strany provozovatele stránek www.sidero-games.cz došlo k témuž jednání, jakého se dopustil žalovaný, a proti tomuto jednání se žalobce bránil žalobou, o níž vedl řízení Krajský soud v Brně pod sp. zn. 23 C 80/2017, které bylo ukončeno smírem z důvodu uzavření dohody o narovnání s protistranou, která se zavázala zdržet se užívání Podmínek Syndicate a uhradila žalobci sjednanou peněžitou kompenzaci. Proto navrhl potvrzení rozhodnutí jako správného.

7. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal podle ust. § 212a a násl. o. s. ř. rozsudek soudu prvního stupně, a dospěl k závěru, že není dán důvod pro potvrzení ani změnu napadeného rozhodnutí.
8. Předmětem sporu mezi účastníky je zjednodušeně řečeno tvrzené „okopírování obchodních podmínek“ žalobce žalovaným a jejich použití žalovaným při jeho podnikatelské činnosti.
9. Na úvod lze konstatovat, že úvaha soudu prvního stupně, že i „text obchodních podmínek“ může být chráněn formou autorského díla, obecně není nesprávná. Z dostupné literatury a judikatury zahraničních soudů, na které odvolací soud odkazuje, vyplývá, že „běžná typová smlouva nesplňuje znaky jedinečnosti a není na takové úrovni, aby požívala autorskoprávní ochrany“ (srov. LG Stuttgart, Az.: 17 O 68/08) a „přestože obchodní podmínky obsahují také obecné právní formulace, právě jejich celková podoba a struktura požívá autorskoprávní ochrany“ (srov. AG Köln, Az.: 137 C 568/12 nebo LG Köln, Az.: 14 O 254/12, vše dostupné např. na <https://www.jurpc.de/jurpc/show?id=20130184>). Proti tomu obchodní podmínky e-shopu, které jsou individuálně strukturovány a obsahují řadu záležitostí, které nejsou občanským zákoníkem přesně popsány /např. popis způsobu uzavření smlouvy, údaje o právech z vadného plnění apod./ zpravidla budou požívat autorskoprávní ochrany jako literární dílo (cit. <http://www.pravoit.cz/novinka/jak-se-chranit-pred-kopirovanim-obchodnich-podminek-konkurenci>).
10. Aplikováno na projednávanou věc, úvaha soudu, že obecně platí, že až na výjimky lze obchodní podmínky označit za literární dílo je správná. Obvykle totiž nejde o pouhý „otročký“ přepis části právních předpisů. Naopak, jejich struktura a někdy i texty samotné splňují znaky jedinečnosti, které jsou podmínkou pro to, aby byl takový text předmětem práva autorského. To platí, přestože v každých obchodních podmínkách lze nalézt části textů právních předpisů.
11. Nesprávné však bylo konkrétní posouzení soudem v intencích dané věci.
12. Míra invence, tedy přínosu autora, jedinečnosti textu byla žalovaným od počátku zpochybňována. Žalovaný k této otázce navrhoval soudu i důkazy, které však soud neprovedl. Navíc, podle odvolacího soudu, otázka posouzení jedinečnosti textu (tedy posouzení míry tvůrčí invence) je

otázkou odbornou, jejíž posouzení přísluší znalci, což soud neprovedl a tuto úvahu si pravděpodobně učinil sám. Neuvedl ani z jakých důkazů při tomto posouzení vycházel a jak naložil s důkazy předkládanými žalovaným k tvrzení, že jde o text zcela „obyčejný“ a běžný v dané oblasti podnikání. Proto je podle odvolacího soudu takovéto posouzení pro účely mezitímního rozsudku, kdy podstata věci musí být postavena na jisto, neúplné, tudíž nedostatečné a neprávne.

13. Proto odvolacímu soudu nezbylo, než rozsudek zrušit podle ust. § 219a o. s. ř. a věc vrátit soudu prvního stupně k dalšímu řízení, v němž věc opětovně skutkově i právně posoudí, veden shora uvedeným závazným názorem odvolacího soudu.
14. Především se bude opětovně zabývat otázkou, zda obchodní podmínky žalobce splňují definici díla podle ust. § 2 AZ a zároveň posoudí, zda se nejedná v případě textu užitého žalovaným o nepodstatné vedlejší užití díla (§ 38c AZ), pokud bude zjištěna shoda pouze v části textu, který však zároveň nebude citací či převzetím textu právním předpisů nebo textem právními předpisy vyžadovaným. Dále zjistí rozsah užití díla (pokud je tato věc vůbec mezi účastníky sporná) a z tohoto zjištění o rozsahu užití díla vyjde. Formou znaleckého zkoumání pak zjistí obvyklou výši odměny za užití díla, která následně bude základem pro výpočet výše uplatněného nároku žalobcem podle ust. § 40 AZ. Úvahu o výši obvyklé licence lze vést zejména tím směrem, kolik případně za vytvoření obchodních podmínek zaplatil poškozený (srov. AG Köln, Az.: 137 C 568/12). Pro úvahu soudu podle ust. § 136 o. s. ř. podle odvolacího soudu prostor dán není, jelikož obvyklou výši odměny lze zjistit zejména znaleckým zkoumáním.
15. V novém rozhodnutí též rozhodne o nákladech odvolacího řízení podle ust. § 224 odst. 3 o. s. ř.

Poučení:

Dovolání proti tomuto rozhodnutí není přípustné.

Praha 17. 6. 2019

JUDr. Roman Horáček, Ph.D., v. r.
předseda senátu